

Nagyböjt 1. vasárnapja

Mt 4,1-11

Kísértések

Az evangélium talán legmerészebb története Jézus megkísértéséről szól. Mindenképpen történeti ténynek kell tekinteni ezt a beszámolót. Ilyen történetet biztosan nem találtak volna ki az apostolok, akik Jézusért lelkesedtek, és a keresztyény atyák sem engedték volna meg, hogy a mesék világából ilyen történet bekerüljön a kánoni evangéliumba. A fő kérdés: mi a történetben szereplő kísértések lényege?

Ha jól megfigyeljük a kétségtelenül színes irodalmi formában, mitikus köntösben előadott jeleneteket, akkor a konfliktus gyökere Jézus messiási elképzelései és a hagyományos, a népies messiási elképzelések között feszülő ellentétekben keresendő.

Keresztelő János is ítélő, büntető Messiásról beszélt a zsidóknak (Mt 3,7 kk.), Jézus lelkében azonban a Szentlélek hatására más döntések érlelődtek meg a messiási küldetése lényegéről. Ő a vigasztaló és szabadító Messiás képet fogadta el (Iz 7,14), és a másokért szenvedő Messiás szerepet fogja vállalni küldetése során (Iz 53,7-8). Ezek az elképzelések azonban nem szerepeltek a népies és egyben a köztudatban oly erősen élő messiási elképzelések között. Jézus benső konfliktusának a lényege, a Szentlélek vezetésével jól ismerte-e fel a messiási küldetését, vagy talán társuljon a hatalomhoz, és a félelmetes, közbeavatkozó, látványos képével hangolja bűnbánatra és megtérésre a követőit?

Úgy tűnik, ebben a történetben tényleg Jézus és a sátán összecsapásáról van szó. A sátánt ez a történet személynek tünteti fel, és a Biblia más helyein is így beszél róla, noha nyilvánvalóan Istennek alárendelt személy. A modern teológiában azonban sokan gondolják úgy, hogy mivel a sátán személyét mitikus köntösben mutatja be a Biblia, és ennek nyomán a középkori irodalom is, ezért manapság sokan nem veszik elég komolyan, sőt a színes történetekből ötletet merítve, kitűnő lehetőséget látnak a horror filmekben való szerepeltetésére. Ennek a következménye, hogy a figyelem a kísértésekről a színes történetre terelődik.

Jézus megkísértésének a történetét viszont azért közlik az evangéliumok, mert az Egyházat mindig veszélyezteti a hatalom, a hír-

név és az anyagi javak bősége. Aki hatalmat ígért az embereknek, bármilyen aljas megfontolásból tette, rövidtávon sok követőre talált. Ám sok vezető döbbsen rá arra a keserű igazságra, hogy azok az emberek, akik egyéni hatalomvágy, vagy hírnév miatt, pusztán a pénz reményében követték, azok hamar elpártolnak alkalmi vezetőjüktől. Viszont azok az emberek alkottak igazán nagyot az emberiség számára, akik túl tudták magukat tenni az imént felsorolt kísértéseken. Jézus mondása ma is igaz: „Nem szolgálhatunk egyszerre az Istennek és a mammonnak, vagyis a pénznek” (Mt 6,24).

A nagybőjt elején érdemes szembesülni lelkünk belső indulataival. Valójában mi mozgatja cselekedeteinket, a pénzszerzés, a hatalomszerzés vagy a hírnév? Ez a három cél – Jézus megkísértése történetének tanúsága szerint – nem messiási. Jézus mind a három célt kategorikusan megtagadta. De ne feledjük, még a legbensőbb tanítványi körében is csak halála és feltámadása után vált világossá ennek a történetnek a mondandója, azaz hogy pénzzel, hatalommal és hírnévvel senkit sem lehet megváltani. A tanítványok ekkor már más eszközökkel próbálták megvalósítani Isten országát.

A megkísértett imája

Atyám, eljött az óra, mikor meglátogat a gyengeség, mikor számon kéri erőmet. Vigasztalansággal hálóz be: könyörgök, siess segítségemre, hogy egy percre se gyengüljek. Ne menj el tőlem, Istenem, ne távozz el tőlem! Vedd el tőlem szabad akaratomat, hogyha szól a szám, rólad szóljon, ha hall a fülem, téged halljon csak meg, ha nézek, téged lássalak meg mindenhol. Ha járok, te jársz velem, ha érzek, csak szereteted érzem még jobban. Nélküled semmi vagyok, nélküled sehol sem élhetek, nélküled a Seolban érzem magam. Egész bensőmből tied vagyok. Veled akarok lenni, téged akarlak szolgálni, azt akarom, hogy minden gondolatomban te légy jelen, hiszen az élet benned van! Hogy számból te szólj a szorongattatás idején: Távozz tőlem sátán! Amen.